WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

ZP-KNPS.431.6.8.2017.USZ

Wrocław, dnia 18 kwietnia 2017 r.

Pani
Grażyna Sroka
Kierownik
Miejsko-Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Węglińcu

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 15-17 lutego 2017 r. na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 930 ze zm.), zwanej dalej „ustawą" oraz § 5 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543 ze zm.), kontrolerzy w składzie: Urszula Szczeblowska - starszy inspektor wojewódzki: przewodniczący zespołu, Marta Bożek - starszy inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadzili kontrolę kompleksową w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Węglińcu, ul. Sikorskiego 40, 59-940 Węgliniec.

Zakres kontroli obejmował zgodność zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą oraz realizację: zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym - art. 17 ust. 1 ustawy, zadań własnych gminy - art. 17 ust. 2 ustawy, zadań zleconych z zakresu administracji rządowej określonych w art. 18 ust. 1 ustawy, a także zadań wynikających z art. 110 ustawy. Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 15 lutego 2017 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 15 grudnia 2016 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na I półrocze 2017 r.

W okresie objętym kontrolą jednostką kierowała Pani Grażyna Sroka zatrudniona na stanowisku Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węglińcu od dnia 15 maja 1990 r. Pani Grażyna Sroka jest odpowiedzialna za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień.

Podpisany w dniu 20 marca 2017 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenił pozytywnie z nieprawidłowościami działania Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węglińcu w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą oraz realizacji zadań wynikających z cytowanej ustawy.

Z ustaleń wynika, że Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 10, 11, 14, 15, 16, 16a, 17, 18, 19 i 20 ustawy. Natomiast zadania z art. 17 ust. 1 pkt 6, 7, 8 i 9 ustawy nie były realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie informowano o potrzebach w tym zakresie.

Gmina Węgliniec nie prowadzi i nie zapewnia miejsc w mieszkaniach chronionych (art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy).

Ponadto ustalono, że Kierownik Ośrodka, na podstawie upoważnienia Burmistrza Węglińca wydaje decyzje administracyjne w indywidualnych sprawach dotyczących prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, o którym mowa w art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1793 ze zm.).

Stwierdzono również, że Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2, pkt 1, 4 i 5 ustawy. Nie realizuje natomiast zadań z art. 17 ust. 2 pkt 2 i 3a ustawy.

Gmina na swoim terenie nie prowadzi i nie zapewnia miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym (art.17 ust. 2 pkt 3 ustawy).

Organ kontrolny ustalił, że Gmina realizuje zadanie wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 6 ustawy. Pozostałe zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 3, 4, 7, 8 i 9 ustawy nie były wykonywane, bowiem nie ubiegano się o pomoc w tym zakresie. Gmina Węgliniec nie prowadzi i nie rozwija infrastruktury środowiskowych domów samopomocy (art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy).

W Gminie Węgliniec realizowane było zadanie wskazane w art. 110 ust. 4 ustawy dotyczące koordynacji realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej składał Radzie Miasta coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka (art. 110 ust. 9), natomiast nie wytaczał powództwa o roszczenia alimentacyjne (art. 110 ust. 5) i nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności

do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami (art. 110 ust. 6), gdyż nie zgłaszano takich potrzeb.

Kierownik MGOPS w Węglińcu spełnia odpowiednie wymogi, w zakresie kwalifikacji zawodowych, wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej tj. posiada wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku spełniają wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 116 i 156 ww. ustawy.

W okresie objętym kontrolą dodatek do wynagrodzenia 250 zł wynikający z art.121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej otrzymywali wszyscy pracownicy socjalni terenowi. W aktach personalnych pracowników socjalnych znajdują się stosowne dokumenty potwierdzające przyznanie dodatku oraz przyjęte i podpisane zakresy czynności.

Rejon działania kontrolowanej jednostki obejmuje Gminę i Miasto Węgliniec zamieszkałą przez 8 354 mieszkańców (stan na 31.12.2016 r.), w tym 199 rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną. W Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej na dzień kontroli zatrudnionych było 4 pracowników socjalnych realizujących pracę socjalną w środowisku.

Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Dodany ustęp 12 do powyższego artykułu stanowi zaś, że ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.

W przypadku MGOPS w Węglińcu powyższy wskaźnik został spełniony w stosunku do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną.

Na sformułowanie oceny wpływ miały następujące nieprawidłowości:

- nierzetelne sporządzanie decyzji administracyjnych w sprawach dotyczących przyznawania pomocy w formie schronienia, przyznawania i wypłacania zasiłków stałych oraz kierowania do domu pomocy społecznej,
- brak potwierdzenia odbioru decyzji, a w przypadku wysłania decyzji za zwrotnym potwierdzeniem odbioru brak dopilnowania, aby zwrotne potwierdzenie odbioru zostało dołączone do akt sprawy,

- przyznanie pomocy w formie zasiłku celowego od miesiąca następującego, po miesiącu złożenia wniosku,
- wydanie decyzji zmieniającej w zakresie usług opiekuńczych na wniosek strony w oparciu o art. 163 k.p.a.,
- błędne ustalenie dochodu osoby ubiegającej się o zasiłek stały.

W sprawdzonych sprawach dotyczących udzielania schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W podstawie prawnej wydawanych decyzji w sposób nierzetelny powoływano przepisy ustawy w oparciu, o które zostały one wydane. Zawarto w nich m.in.;
   - art. 17 ust. 1, który jest przepisem ogólnym i określa wszystkie zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym bez wskazania pkt 3, który jest przepisem szczególnym i doprecyzowuje, iż do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy udzielanie schronienia;
   - art. 36 pkt 2, w którym wyszczególniono wszystkie niepieniężne świadczenia z pomocy społecznej, bez wskazania litery i), która konkretyzuje schronienie, jako pomoc niepieniężną z pomocy społecznej;
   - art. 39, który reguluje kwestie przyznawania zasiłku celowego, a nie pomocy w formie schronienia;
   - art. 110 ust. 7 i 8 ustawy, który reguluje kwestie wydawania przez wójta gminy upoważnień do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej zarówno dla kierownika jednostki jak i innej osoby na wniosek kierownika, pomimo iż decyzje podpisywane były jedynie przez Kierownika Ośrodka.

   Ponadto w sprawach nr 1 (Z.M.) oraz nr 2 (R.H.) w podstawie prawnej przywołano art. 7 pkt 5 ustawy zgodnie, z którym pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu niepełnosprawności. Z akt spraw wynikało jednak, że żadna z ww. osób nie legitymowała się niepełnosprawnością.

   Artykuł 107 k.p.a. w sposób jasny i precyzyjny wskazuje, jakie składniki winna zawierać decyzja. Prawidłowa podstawa prawna decyzji powinna zawierać powołanie wszystkich faktycznych przepisów, które legły u podstaw jej wydania. Musi być powołana dokładnie, a więc ze wskazaniem mających zastosowanie w sprawie przepisów określonego aktu prawnego.

2. W sprawie nr 3 (R.H.) stwierdzono brak potwierdzenia odbioru decyzji Nr S.AM.461.3.2016 z dnia 24.05.2016 r., co jest niezgodne z art. 39 k.p.a., który stanowi, iż organ administracji publicznej doręcza pisma za pokwitowaniem przez operatora pocztowego, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy.

W sprawdzonych sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków celowych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawie nr 2 (M.B.) w decyzji Nr S.BG.4602.13.2016 z dnia 4.05.2016 r. oraz w decyzji Nr S.BG.4602.17.2016 z dnia 1.07.2016 r. błędnie podawano okres, za jaki przysługuje pomoc. Na wniosek złożony dnia 29.04.2016 r. przyznano świadczenie na maj 2016 r. natomiast na wniosek złożony 28.06.2016 r. przyznano pomoc m.in. na lipiec 2016 r., zamiast zgodnie z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją.

W sprawdzonych sprawach dotyczących organizowania i świadczenia usług opiekuńczych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W podstawie prawnej decyzji zmieniającej - Nr S.KK.4615.1a.2016 zm z dnia 9.02.2016 r. (sprawa nr 2 M.G.) wydanej na wniosek strony z dnia 9.02.2016 r. przywołano art. 163 zamiast art. 155 k.p.a., który stanowi, że decyzja ostateczna, na mocy, której strona nabyła prawo, może być w każdym czasie za zgodą strony uchylona lub zmieniona przez organ administracji publicznej, który ją wydał. Dodatkowo artykuł 107 k.p.a. w sposób jasny i precyzyjny wskazuje, jakie składniki winna zawierać decyzja. Prawidłowa podstawa prawna decyzji powinna zawierać powołanie wszystkich faktycznych przepisów, które legły u podstaw jej wydania.
2. W sprawie nr 2 (M.G.) stwierdzono brak potwierdzenia odbioru decyzji z dnia 28.09.2016 r. Nr S.KK.4615.2a.2016 uch, co jest niezgodne z art. 39 k.p.a., który stanowi, iż organ administracji publicznej doręcza pisma za pokwitowaniem przez operatora pocztowego, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. Powyższa decyzja, jak wynika z przedłożonej w czasie kontroli książki pocztowej, wysłana została listem za zwrotnym potwierdzeniem odbioru, jednakże w aktach sprawy nie było takiego poświadczenia.

W sprawdzonych sprawach dotyczących kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca w tym domu stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W podstawie prawnej dwóch decyzji: – sprawa nr 2 (P.K. decyzja Nr S.BG.4616.1.2016 z dnia 3.03.2016 r.) i sprawa nr 3 (M.B. decyzja Nr S.AM.4616.1.2016skier. z dnia 16.02.2016 r.) podpisanych przez Panią Grażynę Siedlak – referenta ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego posiadającej upoważnienie do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej na podstawie Zarządzenia Nr 37/06 Burmistrza Gminy i Miasta w Węglińcu z dnia 9 sierpnia 2006 roku, błędnie wskazano ust. 7 art. 110 ustawy, zamiast ust. 8, który reguluje kwestie wydawania przez wójta gminy upoważnienia dla innej osoby, na wniosek kierownika Ośrodka.

W sprawdzonych sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków stałych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawie nr 1 (S.Ż.) wniosek o ustalenie prawa do zasiłku stałego strona złożyła 11.10.2016 r. Decyzją Nr S.KK.4600.8.2016 z dnia 20.10.2016 r. przyznano pomoc dla osoby samotnie gospodarującej w wysokości 481,00 zł na okres od 1.10.2016 r. do 30.09.2017 r. Ustalając wysokość zasiłku stałego w dochodzie strony uwzględniono kwotę otrzymanego w październiku zasiłku pielęgnacyjnego w wysokości 153,00 zł.

   Zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy za dochód uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytułu i źródło ich uzyskania, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pomniejszoną o:

   - miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych;
   - składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach;
   - kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób.

   W związku z powyższym ustalając wysokość pomocy na miesiąc październik należało przyjąć dochody z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku tj. września 2016 r. Mając jednak na uwadze, iż we wrześniu 2016 r. strona nie dysponowała żadnym dochodem wysokość pomocy w październiku winna wynosić 604,00 zł zamiast 481,00 zł.

   Mając na uwadze złożone w trakcie kontroli przez Kierownika Ośrodka wyjaśnienia oraz dołączone dokumenty potwierdzające wyrównanie stronie należnego jej świadczenia w kwocie 123,00 zł za wrzesień 2016 r. (kserokopia listy wypłat z dnia 16.02.2017 r. oraz

złożenia dyspozycji przelewu na konto klienta z dnia 17.02.2017 r.) odstępuje się od wydania zalecenia w tym zakresie.

W wyniku kontroli sformułowano następujące zalecenia:

1. Decyzje administracyjne sporządzać w sposób rzetelny. W podstawie prawnej wydawanych decyzji przywoływać dokładnie wszystkie przepisy prawa, które legły u podstawy jej wydania. W przypadku podpisywania decyzji przez osobę upoważnioną do jej wydawania, inną niż Kierownik MGOPS w Węglińcu, w podstawie prawnej wskazywać art. 110 ust. 8 ustawy o pomocy społecznej, który reguluje kwestie wydawania przez wójta gminy upoważnienia dla innej osoby, na wniosek kierownika Ośrodka.
   Podstawa prawna: art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 23 ze zm.), art. 110 ust. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 930 ze zm.).
   Termin realizacji: na bieżąco.

2. Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznawać i wypłacać za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją.
   Podstawa prawna: art. 106 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 930 ze zm.).
   Termin wykonania: na bieżąco.

3. Decyzje administracyjne doręczać stronom za pokwitowaniem przez operatora pocztowego, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. W przypadku doręczania pism w lokalu organu administracji publicznej, dopilnować, aby odbierający pismo potwierdzał doręczenie mu pism swym podpisem ze wskazaniem daty doręczenia. Natomiast, kiedy decyzja wysłana jest za zwrotnym potwierdzeniem odbioru, dopilnować, aby zwrotne potwierdzenie jej odbioru zostało dołączone do akt sprawy.
   Podstawa prawna: art. 39, art. 42 § 2, art. 46 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 23 ze zm.).
   Termin wykonania: na bieżąco.

4. Za dochód przyjmować sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został

złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pomniejszoną o: miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych; składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach; kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób.

Podstawa prawna: art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 930 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 930 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tutejszego Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Dorota Kowalska
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Do wiadomości:
1.Pan Stanisław Mikołajczyk
Burmistrz Węglińca
ul. Sikorskiego 3
59-940 Węgliniec
2.a/a

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
Ewelina Zygmunt